



§ 18-REDEGØRELSEN 2010

# DET KOMMUNALE SAMARBEJDE MED FRIVILLIGE SOCIALE FORENINGER

En kvantitativ analyse af  
kommunernes fordeling af § 18-midler

- udarbejdet af Ankestyrelsen

## KOLOFON

Udgivet af  
Social- og Integrationsministeriet,  
oktober 2011

**Redaktion:**  
Ankestyrelsen



Layout:  
Silkeborg Bogtryk | Skabertrang

ISBN.: 978-87-7546-233-9

Publikationen findes kun i  
en elektronisk udgave.

# INDHOLDSFORTEGNELSE

<b>1</b>	<b>RESUMÉ</b>	4
<b>2</b>	<b>STØTTEN TIL DET FRIVILLIGE SOCIALE ARBEJDE</b>	7
2.1	UDBETALT § 18-STØTTE OG STATSTILSKUD 2002-2010	8
2.2	UUDNYTTEDE § 18-MIDLER	11
2.3	ANDEN ØKONOMISK STØTTE END EFTER SERVICELOVENS § 18	13
2.4	LOKALER, SEKRETARIATSBISTAND OG ANDEN IKKE ØKONOMISK HJÆLP	15
<b>3</b>	<b>DE STØTTEDE FRIVILLIGE FORENINGER</b>	17
<b>*</b>	<b>BILAG</b>	21
BILAG 1	STATISTIKKENS BAGGRUND OG METODE	22
BILAG 2	UDBETALT STØTTE, BLOKTILSKUD MV. 2010	24
BILAG 3	UDVIKLINGEN I § 18-STØTTE OG ANVENDTE TILSKUD	27
BILAG 4	SPØRGESKEMA OM FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE 2010	28

# 1

## RESUMÉ

### IKKE ALLE KOMMUNER UDNYTTER BLOKTILSKUD- DET FULDT UD

I 2010 udbetalte kommunerne 142,5 mio. kr. i støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18, hvilket svarer til, at kommunerne i gennemsnit udbetalte 96 procent af det bloktilskud, de modtog fra staten, som støtte til det frivillige sociale arbejde. Til sammenligning udbetalte kommunerne i 2009 101 procent af det bloktilskud, de modtog fra staten, som støtte til det frivillige sociale arbejde.

Kommunerne modtog i 2010 i alt 148,4 mio. kr. i bloktilskud fra staten, og de anvendte dermed 5,9 mio. kr. mindre, end de modtog i statstilskud.

Set i lyset af kommunernes mindre forbrug skal det samtidig nævnes, at 36 procent af kommunerne har overført uforbrugte § 18-midler til 2011. Som forklaring herpå er bl.a., at der har været mangel på ansøgninger, der opfylder de opstillede kriterier, og svigtende kvalitet i ansøgningerne. I 2009 overførte 41 procent af kommunerne uforbrugte § 18-midler.

I lidt under en tredjedel af kommunerne blev der udbetalt mere til det frivillige sociale arbejde, end kommunerne modtog som bloktilskud, og tilsvarende udbetalte knap hver tredje kommune mindre end 50 procent af statstilskuddet som § 18-støtte.

Lidt over hver tredje kommune, svarende til 36 procent, har overført uudnyttede § 18-midler i 2010. Det er lidt færre end i 2009.

Kommunerne har tilsammen overført 7,8 mio. kr. til 2011. Det svarer til, at hver af disse i alt 35 kommuner i gennemsnit overførte 224.083 kr. i uudnyttede § 18-midler til 2011. Beløbet er ca. 10.000 kr. mindre pr. kommune end i 2009.

Lidt over halvdelen af kommunerne udbetalte økonomisk støtte til frivillige aktiviteter udover den økonomiske støtte, de ydede efter servicelovens § 18, på i alt 62,7 mio. kr. Det svarer til, at de kommuner, der udbetalte denne form for støtte, i gennemsnit støttede med et beløb svarende til 1,2 mio. kr. pr. kommune.

Lidt over fire ud af fem kommuner yder desuden andre former for støtte end kontant støtte. Der er typisk tale om hjælp i form af støtte til lokaler, sekretariatsbistand, konsulentbistand, annoncering og lignende.

## ÆLDRE OG SYGDOMSGRUPPER ER MÅLGRUPPEN FOR OVER HALVDELEN AF AKTIVITETERNE

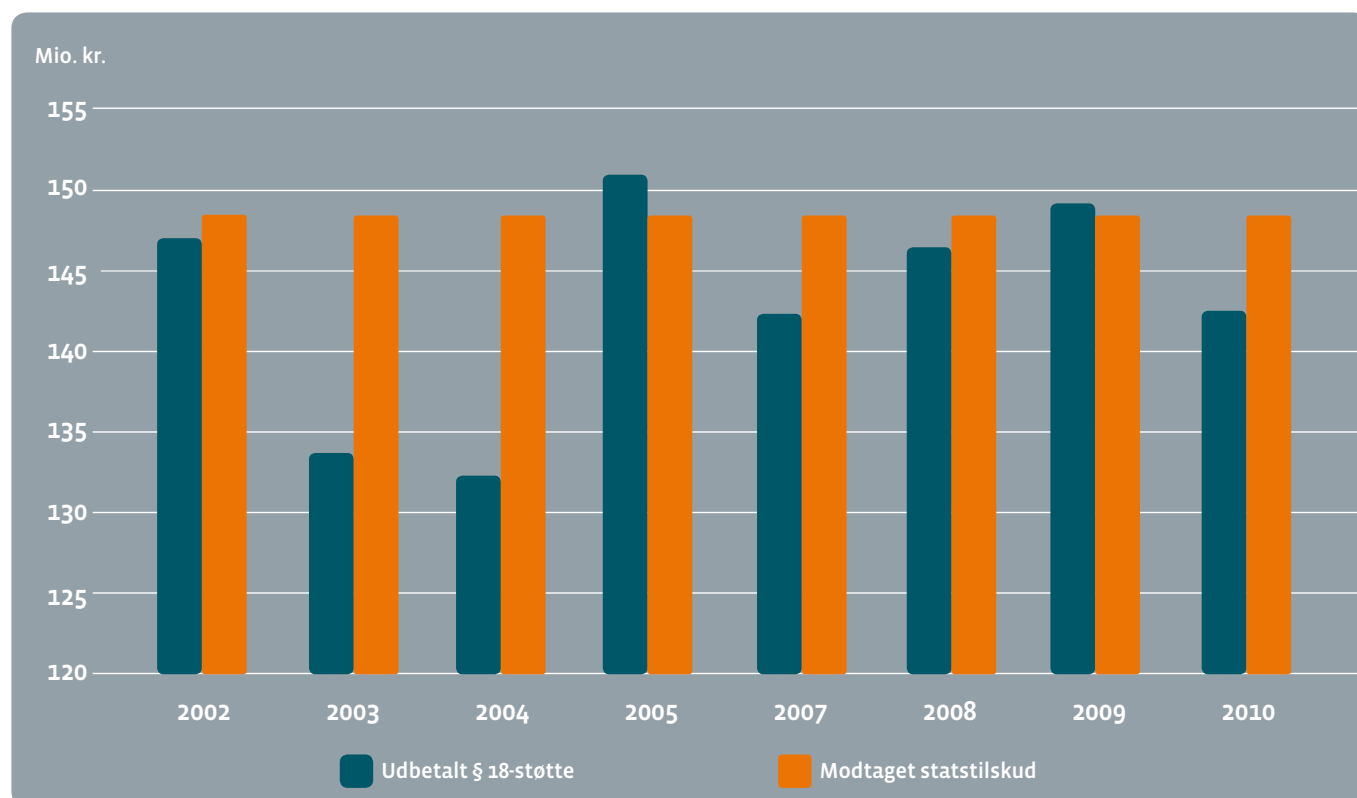
Ældre er målgruppen for indsatsen i lidt under 40 procent af de 4.953 foreninger, kommunerne har oplyst om. Det er samme andel af de samlede støttede aktiviteter som i 2009. Den økonomiske støtte, der blev udbetalt til aktiviteter for ældre, udgjorde en fjerdedel af den udbetalte støtte i 2010, hvilket er en mindre stigning i forhold til 2009.

Sygdomsgrupper er den næststørste målgruppe. Lidt over hver sjette støttede aktivitet vedrører sygdomsgrupper (15 procent). Den kontante støtte til disse foreninger udgør under en tiendedel af den samlede støtte, hvilket ligeledes er en mindre stigning i forhold til 2009.

I lidt færre af aktiviteterne, nemlig omkring en tiendedel, er målgruppen børn, unge og familier (11 procent) samt handicappede (8 procent). I forhold til 2009 er der for disse grupper tale om uændrede andele.

**FIGUR 1.1**

Bloktilskud og udbetalt støtte 2002-2010. Mio. kr. Faste priser 2010.



I gennemsnit modtog den enkelte forening 23.112 kr. i støtte i 2010. Det er et fald i forhold til 2009 og 2008 på ca. 8 procent, men en stigning i forhold til 2007 på 16 procent.

Der er stigende tendens til, at de foreninger, der får bevilliget støtte til det frivillige arbejde, er foreninger, der tidligere har modtaget støtte. I 2010 var 85 procent af de foreninger, der modtog støtte, foreninger, som også tidligere har fået støtte. Det er den højeste andel siden 2007.

For landet som helhed kan der ikke ses en direkte sammenhæng mellem de kommuner, der i 2010 ydede forholdsvis meget støtte efter § 18 og de kommuner, der benyttede reglerne for tildeling af økonomisk støtte efter anden lovgivning. Derimod kan der ses en tendens til, at de kommuner, der yder en forholdsvis mindre del af statsstilskuddet efter § 18, er kommuner, der i lidt højre grad tildeler støtte efter anden lovgivning. Samme tendens var også gældende i 2009.

## LOV OM SOCIAL SERVICE

- § 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.
- Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.
- Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.
- Stk. 4. Socialministeren fastsætter retningslinjer for kommunalbestyrelsens indsendelse af redegørelser om den lokale udvikling i det frivillige sociale arbejde og retningslinjer for den centrale opfølgning.



# 2

# STØTTEN TIL DET FRIVILLIGE SOCIALE ARBEJDE

Staten tildeler hvert år kommunerne et tilskud til det frivillige sociale arbejde som bloktilskud. Kommunernes opgave er blandt andet at samarbejde med de frivillige sociale foreninger samt medvirke til at understøtte og styrke det lokale frivillige sociale arbejde.

Der er ikke i lovgivningen krav om, hvor stort et beløb kommunerne skal udbetale. Mange kommuner supplerer støtten til det frivillige arbejde via andre regler end servicelovens

§ 18. Ud over støtte efter servicelovens § 18 yder lidt over halvdelen af kommunerne økonomisk støtte til indsatser eller projekter, hvor det frivillige sociale arbejde indgår som del af aktiviteterne.

Samtidig er det således, at godt tre ud af fire kommuner yder andre former for støtte end kontant støtte. Det kan være hjælp til lokaler, sekretariatsbistand, konsulentbistand, annoncering eller lignende.

## 2.1 UDBETALT § 18-STØTTE OG STATSTILSKUD 2002-2010

I 2010 udbetalte kommunerne 142,5 mio. kr. i støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18. Det er 6,7 mio. kr. mindre i udbetalt støtte til foreningerne end i 2009 og ligeledes mindre end i 2005 og 2008, men mere i udbetalt støtte end i perioden 2002 – 2004 (PL 2010), *jf. tabel 2.1*.

København og Frederiksberg kommuner udbetalte 21,9 mio. kr. i støtte, svarende til godt 15 procent af den samlede udbetalte støtte i 2010. Landets øvrige kommuner anvendte tilsammen 120,7 mio. kr., hvilket udgjorde knap 85 procent.

Frem til 2006 ydede amterne økonomisk støtte til det frivillige sociale arbejde, ligesom amterne modtog statstilskud hertil. I forbindelse med kommunalreformen blev amternes andel af bloktilskuddet til det frivillige sociale arbejde overført til fordeling mellem kommunerne. I 2007 modtog kommunerne dermed yderligere 10 mio. kr. i tilskud, *jf. bilag 3*.

Det bloktilskud, som staten udbetalte kommunerne til det lokale frivillige sociale arbejde, var for hele landet på 148,4

mio. kr. Kommunerne anvendte i 2010 på landsplan således 5,9 mio. kr. mindre i § 18-støtte, end de modtog i statstilskud.

Siden 2002 er det alene i 2005 samt 2008 og 2009, at kommunerne udbetalte mere i § 18-støtte, end de modtog over bloktilskuddet.

I 2010 udbetalte København og Frederiksberg kommuner 5,4 mio. kr. mere, end de modtog i bloktilskud. Udbetalingerne i 2010 i de øvrige kommuner er imidlertid, ligesom tidligere, lavere end de beløb, som kommunerne modtog over bloktilskuddet. I 2010 udbetalte disse kommuner i gennemsnit mindre i støtte til det frivillige sociale arbejde, end de modtog i tilskud, svarende til 92 procent af statstilskuddet.

### UDVIKLINGEN I DEN UDBETALTE STØTTE

Lidt under en tredjedel af kommunerne udbetalte mere til det frivillige sociale arbejde i 2010, end de modtog i bloktilskud. Godt to ud af tre kommuner udbetalte mindre end de modtog som bloktilskud, hvilket er en lidt større andel end i 2009. Der er dog fortsat en stor andel af kommunerne, der støtter de frivillige med mere, end kommunerne modtager i bloktilskud, *jf. tabel 2.2*.

**TABEL 2.1**

*Udviklingen i udbetalt § 18-støtte og modtaget statstilskud i mio. kr. PL 2010.*

	2002	2003	2004	2005	2007	2008	2009	2010
Alle kommuner (ekskl. København og Frederiksberg)								
Udbetalt § 18- støtte	125,2	113,2	110,6	127,4	121,0	120,5	125,3	120,7
Modtaget i statstilskud	131,9	131,9	131,9	131,9	131,9	131,9	131,9	131,9
Merforbrug	-6,7	-18,7	-21,3	-4,5	-10,9	-11,4	-6,6	-11,2
København og Frederiksberg kommune								
Udbetalt § 18- støtte	16,5	15,7	16,5	20,3	21,9	24,8	25,4	21,9
Modtaget i statstilskud	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5
Merforbrug	0	-0,8	0	3,8	5,4	8,3	8,9	5,4
I alt								
Udbetalt § 18- støtte	147,0	133,8	132,3	150,9	142,3	146,4	149,2	142,5
Modtaget i statstilskud	148,4	148,4	148,4	148,4	148,4	148,4	148,4	148,4
Merforbrug	-1,4	-14,6	-16,2	2,5	-6,1	-2,0	0,8	-5,9

*Note: Tabellen viser udviklingen i bloktilskuddet og den udbetalte støtte fra 2002 til 2010 i faste priser. Støttebeløbet til det frivillige arbejde er PL-reguleret i forhold til udviklingen i modtaget statstilskud. Grundlaget, hvilket vil sige de faktiske beløb, der ligger til grund for beregningen, kan ses i bilag 3. Fra 2002 til 2005 ydede amterne tilskud til det frivillige sociale arbejde. Amternes støttebeløb mv. fremgår af bilag 3.*





**TABEL 2.2**

Kommunernes udbetalte § 18-støtte som andel af statstilskuddet i procent.

	2002	2003	2004	2005	2007	2008	2009	2010
Kommuner i pct. der anvender:								
Under 25 pct.	7	7	7	6	1	1	2	4
25 – 49 pct.	18	20	19	21	30	19	21	26
50 -74 pct.	23	27	24	23	29	33	31	24
75 – 100 pct.	28	24	28	25	16	20	14	16
Over 100 pct.	24	23	21	25	24	27	32	30
I alt	100	101	99	100	100	100	100	100

Note: Decimalafrundinger har medført, at procenten ikke summer til 100. For anskuelighedens skyld er der anført 100 som procentsum.

## FORSKEL MELLEMM KOMMUNERNE

I lighed med tidligere er der i 2010 relativt stor forskel på, hvor meget den enkelte kommune udbetaler i tilskud til det frivillige sociale arbejde pr. indbygger. I 2010 varierede § 18-støtten fra 59 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mest, til 4 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mindst til foreningerne, *jf. kort 2.1.*

Kommunerne i region Syddanmark og region Midtjylland støtter de frivillige foreninger med det højeste beløb pr. indbygger, i gennemsnit 31 kr. Herefter følger kommunerne i region Hovedstaden, der støtter med 23 kr. pr. indbygger, mens region Sjælland og region Nordjylland begge udbetaler 19 kr. pr. indbygger til det frivillige sociale arbejde.

De største kommuner med over 100.000 indbyggere støttede i gennemsnit det frivillige arbejde med 37 kr. pr. indbygger, hvilket er en stigning på 4 kr. i forhold til 2009. I de kommuner, der har mellem 50.000 og 100.000 indbyggere, lå støtten i gennemsnit på 26 kr. pr. indbygger. I de mindste kommuner med under 50.000 indbyggere anvendte kommunerne i gennemsnit 19 kr. pr. indbygger.

De største kommuner betaler dermed i gennemsnit næsten dobbelt så meget til frivilligt socialt arbejde pr. indbygger som de mindste kommuner. Både i de mellemstore kommuner og i de mindste kommuner er der tale om stort set uændrede støttebeløb pr. indbygger i forhold til 2009.

## § 18-STØTTE I STØRRE OG MINDRE KOMMUNER

Der er tendens til, at jo flere indbyggere, der er i kommunerne, des større andel af bloktilskuddet udbetaler kommunerne til foreningerne som § 18-støtte. De kommuner, der har flest indbyggere, støtter således det frivillige sociale arbejde med mere, end de modtager i bloktilskud. De mindre kommuner med færrest indbyggere, udbetaler generelt et mindre beløb i § 18-støtte end det bloktilskud, de modtager fra staten.

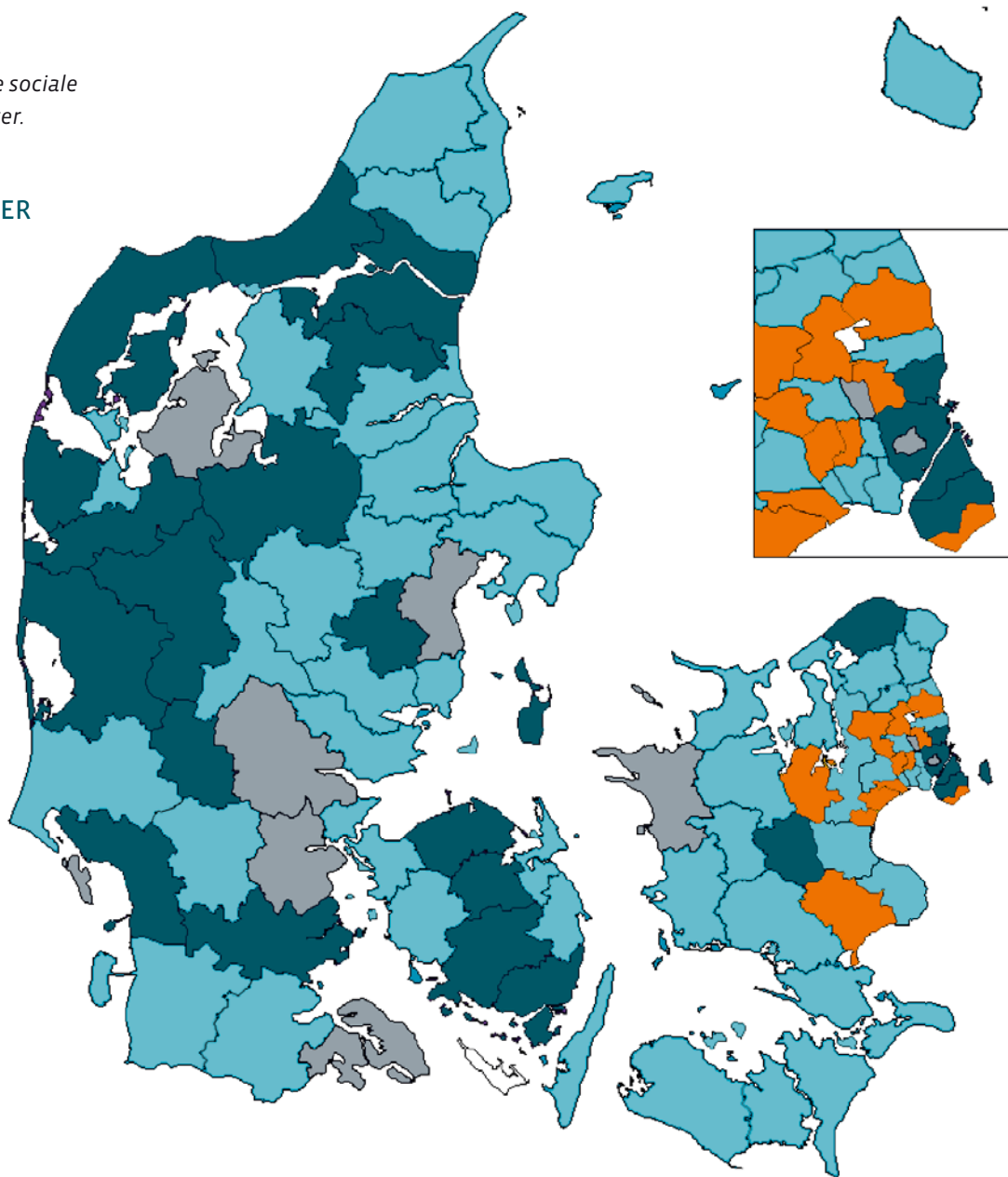
De 6 største kommuner med over 100.000 indbyggere anvendte i 2010 i gennemsnit 134 procent af bloktilskuddet, hvorimod de kommuner, der havde færre end 50.000 indbyggere udbetalte 69 procent til det frivillige sociale arbejde. For landet som helhed udbetalte kommunerne 96 procent af det tilskud, de modtog fra staten, i § 18-støtte til foreningerne, *jf.*

### KORT 2.1

§ 18-støtte til det frivillige sociale arbejde i 2010 pr. indbygger.

#### STØTTE PR. INDBYGGER

- Under 10 kr.
- 10 - 24 kr.
- 25 - 39 kr.
- Over 40 kr.



### TABEL 2.3

Udbetalt § 18-støtte og modtaget bloktilskud. Efter antal indbyggere. 2010.

Antal indbyggere pr. kommune	Antal kommuner	§ 18 støtte i 1.000 kr.	Bloktilskud i 1.000 kr.	§ 18 støtte i procent af tilskud (gns.)
100.000 og derover	6	51.981	38.676	134
75.000-99.999	11	28.622	25.008	114
50.000-74.999	18	23.477	28.692	82
Under 50.000	63	38.466	56.028	69
Hele landet	98	142.546	148.404	96

## 2.2 UUDNYTTEDE § 18-MIDLER

35 kommuner, hvilket svarer til 36 procent, har overført uudnyttede § 18-midler fra 2009 til 2010. Det er 4 kommuner færre end i 2009, *jf. figur 2.1*.

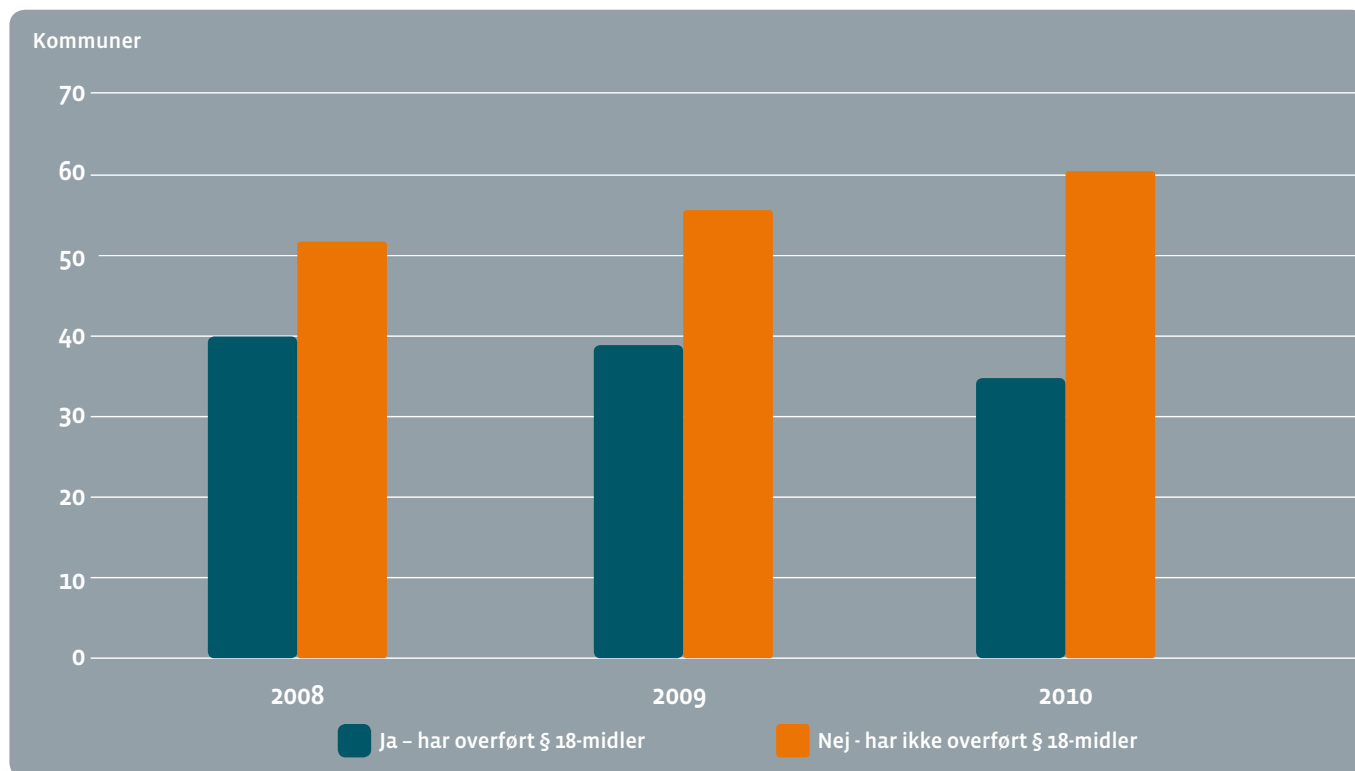
Hovedparten af de kommuner, der har overført § 18-midler fra 2009 til 2010, er mindre kommuner. Det beløb, som kommunerne har overført i uudnyttede § 18-midler, er på tilsammen 7,8 mio. kr. Beløbet svarer til, at hver af de i alt 35

kommuner i gennemsnit overførte 224.083 kr. i uudnyttede § 18-midler til 2010. Det er i gennemsnit ca. 10.000 kr. mindre pr. kommune i uudnyttede midler end i 2009.

Årsagen til, at kommunerne har overført uudnyttede § 18-midler til 2010, er i under en tredjedel af kommunerne mangel på ansøgninger, som opfylder de opstillede kriterier for at modtage støtte. I lidt over en tiendedel af kommunerne har det været vurderingen, at kvaliteten i ansøgningen ikke har været tilfredsstillende, *jf. tabel 2.4*.

**FIGUR 2.1**

*Har kommunerne overført uudnyttede § 18-midler?*



**TABEL 2.4**

*Årsager til, at kommunen har overført uudnyttede § 18-midler.*

	2008 Antal	2008 Procent	2009 Antal	2009 Procent	2010 Antal	2010 Procent
Mangel på ansøgninger, der opfylder opstillede kriterier	22	46	18	38	14	30
Kvaliteten i ansøgningerne var ikke tilfredsstillende	6	13	9	19	6	13
Andet	20	42	20	43	26	57
I alt	48	100	47	100	46	100

*Note: Det er muligt for kommunerne at svare bekræftende på mere end et af spørgsmålene. På grund af decimalafrundinger summerer hele tabellen ikke til 100 procent.*

Flere kommuner har oplyst om andre årsager til, at kommunerne har overført uudnyttede § 18-midler.

En af årsagerne til, at midlerne ikke er blevet anvendt fuldt ud i 2010 er, i lighed med tidligere, at der i støtteperioden har været projekter, der alligevel ikke kom i gang, eller at der var foreninger, der havde et mindre forbrug end først antaget, og som derfor har tilbagebetalt alle eller nogle af midlerne.

Der er desuden ansøgere, som ikke har været i stand til at gennemføre hel- eller delprojekter. Det kan eksempelvis dreje sig om et årsmøde for frivillige, der blev aflyst, eller om udgifter til pjecer og andet, som ikke var færdiggjort ved årets udgang.

En enkelt kommune nævner, at det siden 2007 ikke har været muligt at udbetale det budgetterede beløb på grund af for få relevante ansøgninger. En anden kommune oplyser, at ansøgningsrunden i november blev rykket til 2011 på grund af lokale strukturændringer.

En del kommuner har flere ansøgningsrunder. De fleste har to, men enkelte op til 4 runder. Disse kommuner prioriterer også at have penge til sidste runde. I flere kommuner er det

desuden en fast praksis at gemme en akutpulje eller restpulje, der kan søges løbende hele året både til nye initiativer og til akut opståede behov. Disse kommuner får ikke altid brugt bevillingen fuldt ud. De afsatte midler, der ikke anvendes, overføres som hovedregel til efterfølgende år.

Stort set alle de kommuner, der har overført uudnyttede § 18-midler til 2011, oplyser, at midlerne anvendes til frivilligt socialt arbejde. Udover at bidrage til næste års pulje er der nogle kommuner, der vælger at vægte særlige indsatser.

En kommune har eksempelvis anvendt midler til udgifter ved afholdelse af valg til nyt frivilligråd og har derudover overført midler som tilskud til en Frivilligmesse i 2011. En anden kommune har anvendt en del af de overførte beløb til at finansiere etableringen af et nyt frivillighedssted for de frivillige foreninger.

Derudover iværksætter Frivilligrådet i en kommune forskellige aktiviteter for alle frivillige sociale foreninger i kommunen, blandt andet temadage og foredrag, som de ubrugte beløb benyttes til. En anden kommune har anvendt midler til en pjecer om kortlægning af det frivillige arbejde.



## 2.3 ANDEN ØKONOMISK STØTTE END EFTER SERVICELOVENS § 18

Kommunerne har for 2010 oplyst om den samlede økonomiske støtte udover den økonomiske støtte, der ydes efter servicelovens § 18. Det kan eksempelvis være økonomisk støtte til korterevarende projekter, bevillinger, der løber over flere år, eller støtte, der ydes under kommunens enkelte forvaltningsområder eller driftsområder. Det kan også være økonomisk støtte til frivilligcentre. Det er et krav, at det frivillige sociale arbejde er en væsentlig del af aktiviteten eller indsatsen.

Lidt over halvdelen af kommunerne har oplyst, at de i 2010 støttede det frivillige sociale arbejde økonomisk udover den støtte, som kommunerne ydede efter servicelovens § 18. Det er det højeste antal kommuner siden gennemførelse af kommunalreformen i 2007 og dermed en stigning i andelen af kommuner, der støtter med anden økonomisk hjælp, i forhold til årene 2007-2009, *jf. figur 2.2*.

53 kommuner, svarende til 55 procent, har oplyst, at de i 2010 støttede det frivillige sociale arbejde med tilsammen 62,7 mio. kr. udover hjælpen efter servicelovens § 18. Det svarer

til, at de kommuner, der udbetalte denne form for støtte, i gennemsnit udbetalte 1,2 mio. kr. pr. kommune til frivilligt socialt arbejde udover § 18-støtten, *jf. tabel 2.5*.

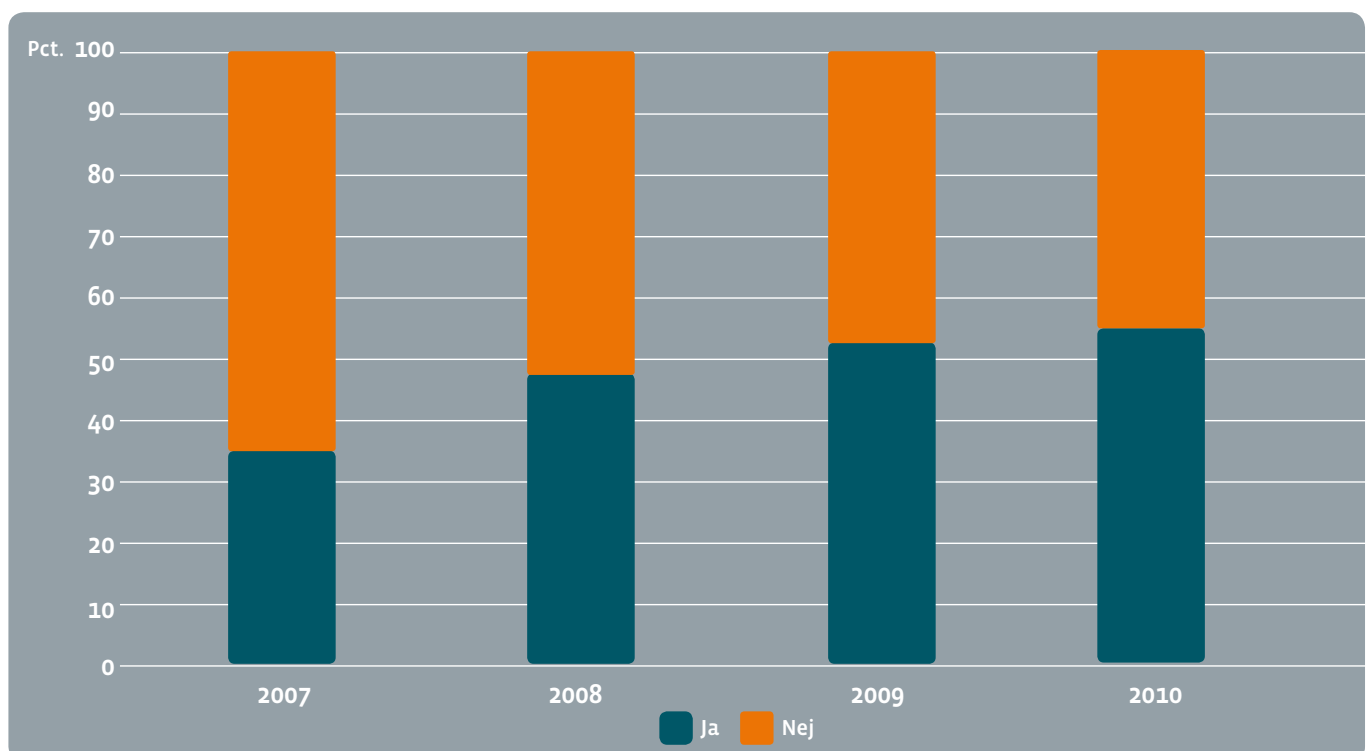
Det samlede støttebeløb på 62,7 mio. kr. kan ikke sammenlignes direkte med de økonomiske oplysninger om støtte til aktiviteter udover § 18-støtten, som er offentliggjort tidligere. Fra 2010 er spørgsmålene om anden eller supplerende støtte til § 18-støtten ændret og samlet til et spørgsmål. Dette er gjort for bedst muligt at belyse omfanget af den samlede økonomiske støtte, der ydes af kommunerne til det frivillige sociale arbejde udover servicelovens § 18.

I 2009 oplyste kommunerne, hvor meget de havde ydet i økonomisk støtte til frivillige aktiviteter inden for det sociale område efter servicelovens § 79. Denne paragraf anvendes også til anden økonomisk støtte end til frivilligt socialt arbejde.

Derudover oplyste kommunerne i 2009 også om, hvor meget de havde udbetalt i økonomisk støtte efter andre regler end servicelovens § 18 og § 79. Disse beløb kunne før 2009 – helt eller delvist – indgå som en del af besvarelsen om de støttebeløb, som blev medregnet efter blandt andet servicelovens § 79. Disse to beløb udgjorde i 2009 tilsammen 63,0 mio. kr.

FIGUR 2.2

Økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde udover den støtte, der ydes efter servicelovens § 18.



**TABEL 2.5**

Har kommunen støttet indsatser eller aktiviteter økonomisk, hvor frivilligt socialt arbejde indgår som en væsentlig del af aktiviteterne i 2010?

	Antal	Procent	Samlet beløb	Gns. pr. kommune
Ja	53	55	62.675.373	1.182.554
Nej	43	45	...	...
I alt	96	100	62.675.373	1.182.554

Note: Det er muligt for kommunerne at svare bekræftende på mere end et af spørgsmålene. På grund af decimalafrundinger summerer hele tabellen ikke til 100 procent.

### HVILKE INDSATSER OG AKTIVITETER MODTAGER ANDEN ØKONOMISK STØTTE?

De indsatser og aktiviteter, som kommunerne støtter udover servicelovens § 18, og hvor frivilligt socialt arbejde indgår som et væsentligt element, dækker et bredt område. Nogle af disse indsatser og aktiviteter vil også kunne være omfattet af støtte efter servicelovens § 18. Det kan være økonomisk støtte til:

#### FRIVILLIGCENTRE OG KOORDINATORER MV.:

- Oprettelse af Frivilligcenter
- Drift af og driftstilskud til Frivilligcenter
- Løn til frivilligkoordinatorer samt deltidsansatte

#### SOCIALE CAFÉER OG VÆRESTEDER:

- Tilskud til sociale væresteder med frivilligt arbejde
- Drift af aktivitetscentre for ældre og pensionister
- Værested for indvandrerkvinder
- Værested for demente
- Sociale væresteder og caféer for udsatte
- Forbedring af lokaler og aktivitetsmuligheder
- Seniorklubber, Projekt Seniorhus
- Støtte til natvarmestue

#### SUNDHEDS- OG OMSORGSProjekter:

- Patientforeningsaktiviteter
- Motionsarrangementer for udviklingshæmmede og sindslidende
- Aktiviteter for udsatte unge
- Omsorgsarbejde, sundhedsfremme og sociale aktiviteter styret af frivillige
- Hjælp til hjemløse, blandt andet til genhusning
- Aktiverende og forebyggende aktiviteter for ældre og handicappede
- Undervisning i at leve med kronisk sygdom
- Motion for ældre, pensionistsvømning mv.
- Besøgsvener og vennekredse for sindslidende samt ved

- plejehjem, plejecentre og plejeboliger, kontaktpersoner
- Telefonkæde

#### BYDELSPROJEKTER OG BOLIGSOCIALE INDSATSER:

- Medborgerhuse
- Aktivitetscentre samt betaling for forsamlingshuse mv. til brug for frivillige sociale foreninger og frivilligrupper
- Driftstilskud til pensionisthuse med blandt andet sundhedsnetværk
- Seniorcentre og klubber for ældre drevet på frivillig basis
- Sundhed og trivsel i boligområderne, Sund By indsats
- Beboerrådgivning

#### ANDET:

- Driftstilskud til en række sociale foreninger
- Lokaler og forbrug til foreninger
- Generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte
- Tilskud til selvhjælp og selvhjælpsgrupper
- Venneforeninger
- Pensionistforeninger, pensionist- og ældreaktiviteter, ældreblad
- Aktiviteter og udflugter, sommerferieture, sommerlejr for udsatte børn
- Rådgivning og vejledning
- Kurser, eftermiddagshøjskoler

Bilag 2 indeholder en kommunefordelt oversigt over udbetalingen af § 18-støtte og en oversigt over de kommuner, der har oplyst om de samlede økonomiske støttebeløb, der ligger udover de tilskud, kommunerne yder efter servicelovens § 18.

Samlet set kan der ikke ses en direkte sammenhæng mellem de kommuner, der i 2010 ydede forholdsvis meget efter § 18, og de kommuner, der benyttede reglerne for tildeling af økonomisk støtte efter anden lovgivning. Derimod kan der

ses en tendens til, at de kommuner, der yder en forholdsvis mindre del af statsstilskuddet efter § 18, er kommuner, der i lidt højre grad tildeler støtte efter anden lovgivning.

Således tildeler 41 procent af de kommuner, der udbetaler mere i § 18-støtte end de modtager i statstilskud, også økonomisk støtte efter anden lovgivning. Hvorimod 50 procent af de kommuner, der støtter det frivillige sociale arbejde med mindre, end kommunen modtager i statstilskud, også yder økonomisk støtte efter anden lovgivning. De forholdsvis få kommuner, der støtter det frivillige sociale arbejde med mindre end 25 procent af det beløb, kommunerne modtager i bloktilskud, støtter ikke det frivillige sociale arbejde økonomisk efter anden lovgivning.

## 2.4 LOKALER, SEKRETARIATSBISTAND OG ANDEN IKKE ØKONOMISK HJÆLP

Lidt flere end tre ud af fire kommuner ydede andre former for støtte end økonomisk støtte. Det kan være hjælp til lokaler, sekretariatsbistand, konsulentbistand, annoncering eller lignende. Andelen af kommuner, der yder andre former for støtte end kontant støtte, har været stigende siden 2007, *jf. tabel 2.6.*

De kommuner, der ydede andre former for hjælp end økonomisk støtte, har oplyst, at de især støtter de frivillige foreninger med lokaler, som kommunerne stiller til rådighed eller betaler huslejen for samt lignende støtte. Denne form for hjælp ydes af 88 procent af kommunerne.

Lidt over halvdelen af kommunerne støtter det frivillige arbejde med konsulentbistand og næsten halvdelen med sekretariatsbistand. Endelig hjælper knap en tredjedel af kommunerne med annoncering, *jf. tabel 2.7.*

**TABEL 2.6**

*Har kommunen ydet andre former for støtte end kontant støtte?*

	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2010 Antal
Ja, yder andet end kontant støtte	70	75	77	86	83
Nej, yder ikke anden form for støtte	30	25	23	14	13
I alt	100	100	100	100	96

*Note: Det er muligt for kommunerne at svare bekræftende på mere end et af spørgsmålene. På grund af decimalafrundinger summerer hele tabellen ikke til 100 procent.*

**TABEL 2.7**

*Andre former for støtte end kontant støtte.*

	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2010 Antal
Lokaler	85	70	77	88	73
Sekretariatsbistand	33	30	31	47	39
Støtte til annoncering	40	24	24	31	26
Konsulentbistand	48	33	43	51	42
Andet	28	17	22	24	20

*Note: Spørgsmålene om, hvorvidt kommunen giver støtte i form af konsulentbistand og annoncering, indgik ikke på spørgeskemaerne fra 2005 og tidligere. Konsulentbistand og annoncering var former for støtte, som flere kommuner tidligere redegjorde for under svarkategorien "Andet". Bygger på svar fra 83 kommuner.*

Det fremgår, at hjælp til lokaler har været den dominerende støtteform siden 2007. Samtidig ses en stigning i andelen af kommuner, der yder sekretariatshjælp. Der er desuden tale om en stigning i andelen af kommuner, der yder støtte i form af konsulentbistand samt anden støtte.

Under kategorien "Andet" har 20 procent af kommunerne oplyst, at de har ydet andre former for "ikke økonomisk" støtte. Der er tale om hjælp og støtte til samme type af aktiviteter og indsatser, som kommunerne også tidligere støttede med.

Kommunerne oplyser, at de tilbyder foreningerne rådgivning og vejledning, konsulentbistand samt sekretariatsbistand. Flere kommuner hjælper med trykning af materiale, kopiering, udarbejdelse af foldere, annoncering, PR og andet oplysningsmateriale, der synliggør og informerer om foreningerne.

Mange kommuner stiller lokaler til rådighed, betaler for foreningernes brug af aktivitetscentre eller giver tilskud til brug af blandt andet forsamlingshuse, skoler og institutioner. En kommune udlåner kommunens sundhedsbus til de frivillige.

Nogle kommuner hjælper i forbindelse med projekteringsfasen for etablering af frivilligcenter mv. og med oprettelse og fornyelse af frivillige foreningers CVR-registreringer.

Flere kommuner nævner, at de har ansat frivilligkonsulenter. Der er også kommuner, der hjælper med koordinering af netværk for frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde, samt generel udvikling af området.

Der er desuden kommuner, der støtter det lokale frivillige arbejde gennem kompetenceudvikling, kurser, temamøder og uddannelse af frivillige. Kommunerne hjælper endvidere med rekruttering og fastholdelse af frivillige samt opstart af nye initiativer.





# 3

## DE STØTTEDE FRIVILLIGE FORENINGER

Kommunerne har i 2010 oplyst om 5.161 frivillige sociale aktiviteter, der har modtaget økonomisk støtte efter servicelovens § 18. Det er en beskeden stigning i antallet af bevillinger på lidt under 1 procent sammenlignet med 2009.

### MÅLGRUPPER FOR AKTIVITETERNE

Ud af de i alt 5.161 frivillige aktiviteter og initiativer i 2010 har kommunerne belyst de 4.953 med hensyn til målgrupper og støttebeløb. Ældre er målgruppen for indsatsen i lidt under 40 procent af aktiviteterne, sygdomsgrupper er målgruppe for 15 procent af de støttede aktiviteter og i lidt færre, nemlig cirka 11 procent, er målgruppen børn, unge og familier, *jf. tabel 3.1.*

Det er en mindre del af aktiviteterne, der retter sig mod udvalgte grupper som for eksempel handicappede, kvinder

eller mænd i krise, misbrugere eller tidligere misbrugere, hjemløse, sindslidende, ensomme, flygtninge/indvandrere, ofre for vold eller seksuelle overgreb samt pårørende til de nævnte grupper. Disse grupper udgør hver fem procent eller derunder af de støttede foreninger.

De bevillinger, hvor kommunerne har indsendt oplysninger om antallet af foreninger og målgrupper for de frivillige aktiviteter, beløb sig til i alt 114.472.000 kr. Det svarer til godt 80 procent af den samlede udbetalte støtte i 2010, *jf. tabel 2.1.* De største samlede beløb er udbetalt til aktiviteter, hvor målgruppen er ældre, misbrugere og tidligere misbrugere, samt "andre". Mindre grupper som hjemløse, ofre for vold eller seksuelle overgreb og pårørende modtog hver især støtte, der svarer til en procent af det samlede støttebeløb.

De aktiviteter, som kommunerne har beskrevet under kategorien "Andre", dækker mange forskellige aktiviteter og retter sig mod forskellige målgrupper.

Flere kommuner oplyser, at de arbejder med andre eller flere målgrupper end dem, der er angivet på spørgeskemaerne. Det er målgrupper eller svarkategorier for "generelle sociale organisationer", "frivillighedsformidlinger" og "selvhjælpsgrupper" samt "væresteder". Det er også nogle af de aktiviteter, som flere kommuner har oplyst om under "andre" aktiviteter.

Derudover nævnes projekter inden for menighedspleje og genbrugsforretninger med humanitære formål. Der er desuden en del kommuner, der støtter aktiviteter, hvor sport, motion, krop og sundhed indgår som væsentlige elementer.

Der kan også være tale om støtte til specifikke foreninger som boligforeninger, diabetesforeninger, veteranforening for soldater, foreninger for bøsser og lesbiske eller særlige samt enkeltstående arrangementer som kulturweekender og sociale arrangementer.

Kommunernes oplysninger giver generelt et billede af en bred og mangfoldig frivillig indsats, der retter sig mod mange forskellige målgrupper.

### DEN GENNEMSNITLIGE ØKONOMISKE STØTTE TIL FRIVILLIGE AKTIVITETER

I gennemsnit modtog den enkelte forening 23.112 kr. i støtte i 2010. Det er et fald i forhold til 2009 og 2008 på ca. 8 procent, men en stigning i forhold til 2007 på 16 procent. I 2009 lå den gennemsnitlige støtte pr. forening på 25.090 kr. i 2008 på 25.451 kr. og i 2007 udgjorde den 19.944 kr. pr. forening, jf. figur 3.1.



**TABEL 3.1**

Målgrupper for det kommunalt støttede frivillige arbejde i 2010.

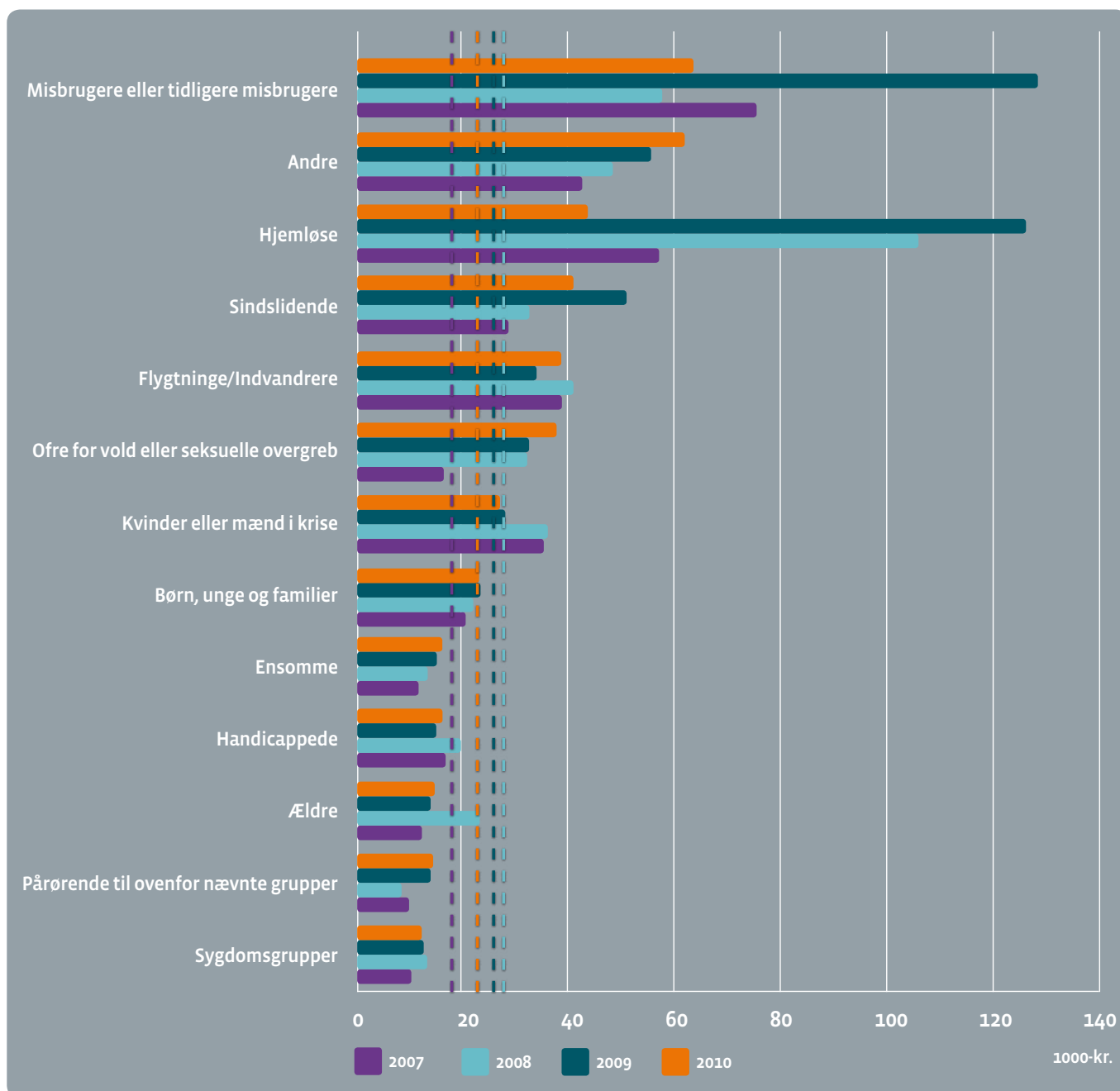
	Antal	Procent	Samlet støttebeløb i 1.000 kr.	Støttebeløb i procent
Ældre	1.956	39	28.772.098	25
Børn, unge og familier	521	11	12.030.504	11
Kvinder eller mænd i krise	98	2	2.645.126	2
Handicappede	403	8	6.450.481	6
Misbrugere eller tidligere misbrugere	143	3	9.065.788	8
Hjemløse	26	1	1.126.633	1
Sindslidende	191	4	7.826.022	7
Sygdomsgrupper	756	15	9.086.279	8
Flygtninge / indvandrere	263	5	10.082.517	9
Ensomme	129	3	2.089.891	2
Ofre for vold eller seksuelle overgreb	40	1	1.501.852	1
Pårørende til ovennævnte grupper	54	1	776.067	1
Andre	373	8	23.018.542	20

De aktiviteter, der retter sig mod misbrugere og tidligere misbrugere, modtog i gennemsnit mest i støtte i 2010. Det var samme tendens, der var gældende i 2009 og 2007. Den gennemsnitlige støtte pr. forening vedrørende misbrugere og tidligere misbrugere blev i 2010 imidlertid næsten halveret i forhold til bevillingerne i 2009.

Mange af de foreninger, hvor aktiviteterne primært retter sig mod et mindre antal personer i forhold til den samlede målgruppe for det frivillige arbejde, modtager generelt mere i støtte end gennemsnittet.

### FIGUR 3.1

Den gennemsnitlige støtte til frivillige foreninger fordelt efter målgrupper. 2007 til 2010.



Note: De stiplede linjer angiver gennemsnittet pr. projekt pr. år på landsplan. Gennemsnittet udgjorde i 2010 23.112 kr. pr. projekt, i 2009 25.090 kr., i 2008 25.451 kr. og 19.944 kr. i 2007

Det gælder især misbrugere og tidligere misbrugere samt hjemløse. Men også foreninger, der retter sig mod sindslidende samt kategorien "andre", modtager større tilskud end gennemsnittet. Dette gælder i lidt mindre omfang kvinder og mænd i krise, flygtninge/indvandrere og ofre for vold eller seksuelle overgreb.

Omvendt er den støtte, der tildeles de enkelte foreninger for ældre, børn, unge og familier samt handicappede og sygdomsgrupper i gennemsnit mindre end støtten til de øvrige frivillige aktiviteter. De aktiviteter, som modtog de laveste gennemsnitlige beløb i 2009, var projekter for pårørende, ældre og for sygdomsgrupper.

### HAR PROJEKTERNE TIDLIGERE MODTAGET STØTTE EFTER § 18?

Der er stigende tendens til, at de foreninger, der får bevilliget støtte til det frivillige arbejde, er foreninger, der tidligere har modtaget støtte. I 2010 var 85 procent af de foreninger, der modtog støtte, foreninger, som også tidligere har fået støtte. I 2009 var det tilfældet for fire ud af fem foreninger. Den samme fordeling kunne ses i 2008, *jf. tabel 3.2*.

**TABEL 3.2**

*Andel af foreninger, der tidligere har modtaget § 18-midler*

	2007 Procent	2008 Procent	2009 Procent	2010 Procent
Har tidligere modtaget § 18-midler	73	80	80	85
Har ikke tidligere modtaget § 18-midler	27	20	20	15
I alt	100	100	100	100

*Note: 2010-tallene bygger på svar fra 95 kommuner.*



# BILAG



## BILAG 1 STATISTIKKENS BAGGRUND OG METODE

### BAGGRUND OG METODE

Det er efter aftale med det daværende Socialministeriet (nu Social- og Integrationsministeriet) besluttet, at Ankestyrelsen opretter en statistik om det frivillige sociale arbejde, der skal erstatte de årligt tilbagevendende survey-undersøgelser.

Baggrunden for etableringen af en statistik er især, at de oplysninger, som Ankestyrelsen for 2010 og fremover skal indsamle om det frivillige sociale arbejde, i det væsentligste er basisoplysninger om ressourcer, herunder økonomi. Disse spørgsmål har været tilbagevendende i de senere år, og det forventes, at de skal gentages for at gøre det muligt at følge udviklingen i støtten til det frivillige sociale arbejde over tid.

For kommunerne vil dette betyde større gennemskuelighed i indberetningerne, dels fordi indberetningen om det frivillige sociale arbejde i høj grad skal gentages fra år til år, og dels fordi oplysningerne om indberetningerne vil være frit tilgængelige hele året. Indberetningerne vil også blive mindre arbejdskrævende, idet statistikken nu indeholder færre spørgsmål end de tidligere årligt tilbagevendende undersøgelser.

Rammerne for § 18-statistikken er blevet besluttet af en arbejdsgruppe bestående af Frivilligrådet, Kommunernes Landsforening samt det daværende Socialministeriet (nu Social- og Integrationsministeriet). De indhentede data er indsamlet på baggrund af en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse.

### HENT SELV OPLYSNINGER I TAL FRA ANKESTYRELSEN

Som noget nyt vil det nu være muligt for den enkelte kommune, forening eller journalist at hente kommunefordelte oplysninger om det frivillige sociale arbejde på Ankestyrelsens hjemmeside: [www.ast.dk](http://www.ast.dk), søg: Tal fra Ankestyrelsen, Frivilligt socialt arbejde.

Her er det fra i år muligt at finde en række oplysninger om det frivillige sociale arbejde, der kan overføres til egen pc eller udskrives. Oplysningerne kan sammensættes og udtrækkes efter eget valg, og de kan vises grafisk eller som tal i tabeller i flere formater.

De data, der er tilgængelige for offentligheden i Tal fra Ankestyrelsen, er oplysninger, der er indhentet via den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse.

### SPØRGESKEMADELEN

Ankestyrelsen udsendte 11. april 2011 et spørgeskema til landets kommuner. Herefter er de kommuner, der ikke overholdt svarfristen, blevet rykket for oplysninger både via mail og ved telefoniske henvendelser. De sidste besvarelser er sendt til Ankestyrelsen sensommeren 2011.

Undersøgelsen indeholder svar fra 96 kommuner og besvarelsesprocenten er 98. Ankestyrelsen har imidlertid suppleret spørgsmålet om udbetalt § 18-støtte med oplysninger fra Danmarks Statistik, og besvarelsesprocenten vedrørende dette spørgsmål er på den baggrund 100.

Det er ikke alle kommuner, der har svaret på samtlige spørgsmål, og det er heller ikke alle kommuner, der nødvendigvis skal besvare samtlige spørgsmål. Derfor kan antallet af svarkommuner variere i rapportens tabeller og figurer. Antallet af besvarelser kan aflæses i forbindelse med de enkelte tabeller mv.

I flere tabeller er opdelingen af kommunerne mv. videreført fra tidligere redegørelser om det frivillige sociale arbejde for at lette en eventuel sammenligning, jf. eksempelvis tabel 2.1. om udviklingen i udbetalt § 18-støtte og modtaget statstilskud. Amternes udbetalte støtte og modtagne statstilskud er PL-reguleret frem til 2005.

I de tilfælde, hvor kommuner ikke har besvaret spørgsmålet om den årligt udbetalte støtte, er beløbene suppleret med oplysninger fra regnskabssystemet. I 2007 - 2010 er der tale om konto 5.99.003. For året 2005 er der dog for enkelte kommuner anvendt de kommunefordelte beløb fra statstilskudet.

I nogle af tabellerne har decimalafrundinger medført, at procenten ikke summer til 100.

### UDGIFTERNE TIL DET FRIVILLIGE SOCIALE ARBEJDE

Undersøgelsen beskriver blandt andet kommunernes tilskud til det frivillige sociale arbejde. Nogle kommuner har ikke indsendt alle de ønskede økonomioplysninger. For at få et fuldt dækkende billede af den udbetalte støtte til foreningerne har Ankestyrelsen derfor i enkelte tilfælde anvendt oplysninger fra Statistikbanken i Danmarks Statistik vedrørende enkelte kommuner. Disse supplerende oplysninger er hentet fra konto 5.99.003 i budget- og regnskabssystemet, Frivilligt socialt arbejde.

I de kommuner, hvor udgiftsniveauet i Danmarks Statistik varierede mest i forhold til de oplysninger, Ankestyrelsen har modtaget, har vi sendt individuelle e-mails til de pågældende kommuner med henblik på verificering af oplysningerne. I nogle tilfælde har Ankestyrelsen også rettet telefonisk henvendelse til kommunerne, især for eventuelt at korrigere økonomioplysninger om § 18-støtten i 2010. I alle tilfælde har kommunerne bekræftet, at de oplysninger, som er tilsendt Ankestyrelsen, er korrekte.

De kommunefordelte opgørelser over støtten til det frivillige sociale arbejde i 2010 fremgår af kort 1 og bilag 2. Ved sammenligning af de enkelte kommuners støtte til det frivillige sociale arbejde i bilag 2 skal der gøres opmærksom på, at retningslinjerne for kontering af udgifterne til frivilligt socialt arbejde indebærer en vis frihed for kommunerne. Kommunerne kan således vælge at opføre udgifterne til for eksempel frivilligcentre under konto 5.99.003, hvilket vil sige frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 18, eller de kan vælge at placere udgifterne på andre konti, hvor det lokalt findes hensigtsmæssigt. Det betyder, at den direkte sammenligning af kommunernes støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18 må tages med denne form for forbehold. Hen imod halvdelen af kommunerne har eksempelvis et eller flere frivilligcentre i kommunen, hvor konteringen således kan variere.

## DE STØTTEDE AKTIVITETER

Det har ikke været muligt at indsamle alle oplysninger om samtlige støttede foreninger i 2010. Kommunerne har oplyst om 5.161 frivillige sociale aktiviteter. Heraf har kommunerne oplyst om 4.953 bevillinger til frivillige foreninger og den § 18-støtte, de modtog i 2010, fordelt efter de målgrupper, foreningerne retter sig mod.

I 2007 oplyste kommunerne, at det samlede antal foreninger i landet, der modtog støtte, var ca. 6.300. De frivillige foreninger, som kommunerne har oplyst om i 2010, antages på den baggrund at udgøre ca. 80 procent af de samlede støttede foreninger. De ca. 5.000 foreninger, som kommunerne har belyst med hensyn til blandt andet målgrupper, vurderes at være tilstrækkeligt grundlag til at give et retvisende billede af fordelingen af støtten mellem de forskellige målgrupper.



## BILAG 2 UDBETALT STØTTE, BLOKTILSKUD MV. 2010

Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr. <sup>1)</sup>	Indbyggere i 2010 <sup>2)</sup>
Hele landet	142.546	148.404	96	61.675	5.534.637
Region Hovedstaden	39.374	44.628	88	17.073	1.680.170
101 København	17.840	14.100	127	10.000	528.208
147 Frederiksberg	4.023	2.448	164	-	96.718
151 Ballerup	548	1.344	41	480	47.652
153 Brøndby	461	1.008	46	356	33.795
155 Dragør	82	312	26	171	13.564
157 Gentofte	2.877	1.776	162	-	71.052
159 Gladsaxe	619	1.692	37	1.387	64.102
161 Glostrup	103	564	18	-	21.296
163 Herlev	1.338	756	177	-	26.556
165 Albertslund	306	828	37	305	27.730
167 Hvidovre	507	1.404	36	167	49.724
169 Høje-Taastrup	599	1.296	46	1.936	47.664
173 Lyngby-Taarbæk	1.151	1.356	85	350	52.237
175 Rødovre	522	1.068	49	549	36.233
183 Ishøj	174	684	26	-	20.606
185 Tårnby	1.119	1.056	106	521	40.383
187 Vallensbæk	139	312	45	31	14.045
190 Furesø	228	912	25	-	38.232
201 Allerød	298	540	55	414	24.089
210 Fredensborg	858	1.032	83	-	39.226
217 Helsingør	1.636	1.704	96	-	61.143
219 Hillerød	237	1.200	20	-	47.473
223 Hørsholm	273	612	45	406	24.378
230 Rudersdal	356	1.392	26	-	54.444
240 Egedal	395	960	41	-	41.513
250 Frederikssund	431	1.164	37	-	44.182
260 Halsnæs	288	864	33	-	31.077
270 Gribskov	1.116	1.044	107	-	40.694
400 Bornholms kommune	849	1.200	71	-	42.154



	Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr. <sup>1)</sup>	Indbyggere i 2010 <sup>2)</sup>
1085	Region Sjælland	15.799	22.344	71	5.574	820.564
253	Greve	276	1.236	22	-	47.826
259	Køge	605	1.572	38	-	57.125
265	Roskilde	2.120	2.052	103	1.320	81.947
269	Solrød	79	528	15	-	20.882
306	Odsherred	339	936	36	603	33.030
316	Holbæk	1.053	1.896	56	519	69.550
320	Faxe	390	936	42	-	35.306
326	Kalundborg	2.320	1.380	168	-	49.265
329	Ringsted	1.251	864	145	-	32.584
330	Slagelse	1.739	2.208	79	-	77.475
336	Stevns	279	588	47	63	21.931
340	Sorø	303	792	38	485	29.522
350	Lejre	255	648	39	182	26.794
360	Lolland	1.117	1.536	73	509	46.984
370	Næstved	1.887	2.136	88	948	81.112
376	Guldborgsund	938	1.764	53	945	62.912
390	Vordingborg	849	1.272	67	-	46.319

	Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr. <sup>1)</sup>	Indbyggere i 2010 <sup>2)</sup>
1083	Region Syddanmark	36.806	32.640	113	21.698	1.200.277
410	Middelfart	827	996	83	-	37.661
420	Assens	590	1.128	52	-	42.054
430	Faaborg-Midtfyn	1.599	1.392	115	-	52.085
440	Kerteminde	255	624	41	2.200	23.770
450	Nyborg	358	876	41	295	31.690
461	Odense	5.642	5.220	108	9.956	188.777
479	Svendborg	1.888	1.572	120	-	58.998
480	Nordfyn	699	792	88	145	29.638
482	Langeland	255	408	62	-	13.510
492	Ærø	120	192	63	-	6.679
510	Haderslev	1.246	1.548	80	643	56.346
530	Billund	911	696	131	-	26.160
540	Sønderborg	2.882	2.088	138	2.308	76.439
550	Tønder	768	1.140	67	578	39.710
561	Esbjerg	3.872	3.192	121	1.300	115.114
563	Fanø	164	84	195	-	3.219
573	Varde	1.121	1.320	85	2.075	50.378
575	Vejen	689	1.164	59	221	42.768
580	Aabenraa	1.070	1.668	64	1.977	59.978
607	Fredericia	1.420	1.380	103	-	49.849
621	Kolding	5.241	2.340	224	-	89.071
630	Vejle	5.190	2.820	184	-	106.383

	Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr. <sup>1)</sup>	Indbyggere i 2010 <sup>2)</sup>
1082	Region Midtjylland	39.278	33.084	119	15.515	1.253.998
615	Horsens	1.753	2.244	78	1.818	81.957
657	Herning	2.833	2.232	127	200	85.548
661	Holstebro	1.452	1.500	97	500	57.056
665	Lemvig	562	612	92	-	21.790
671	Struer	411	624	66	-	22.483
706	Syddjurs	803	1.068	75	-	41.392
707	Norddjurs	472	1.056	45	-	38.148
710	Favrskov	663	1.176	56	78	46.529
727	Odder	336	564	60	-	21.721
730	Randers	1.975	2.556	77	1.431	94.750
740	Silkeborg	1.210	2.292	53	230	88.481
741	Samsø	142	120	119	-	4.010
746	Skanderborg	1.505	1.416	106	262	57.303
751	Århus	16.330	8.124	201	7.730	306.650
756	Ikast-Brande	688	1.068	64	-	40.312
760	Ringkøbing-Skjern	1.571	1.536	102	1.234	58.439
766	Hedensted	1.030	1.188	87	339	45.982
779	Skive	2.583	1.296	199	1.145	48.137
791	Viborg	2.959	2.412	123	547	93.310
	Område	Udbetalt § 18-støtte i 1000 kr.	Bloktilskud i 1000 kr.	§ 18-støtte i procent af bloktilskud	Øvrig støtte i 1000 kr. <sup>1)</sup>	Indbyggere i 2010 <sup>2)</sup>
1081	Region Nordjylland	11.288	15.708	72	1.815	579.628
773	Morsø	685	636	108	-	21.833
787	Thisted	1.309	1.248	105	-	45.297
810	Brønderslev-Dronninglund	637	960	66	-	35.804
813	Frederikshavn	1.757	1.752	100	-	62.007
820	Vesthimmerland	583	1.068	55	-	38.106
825	Læsø	43	72	60	-	1.969
840	Rebild	657	744	88	-	28.852
846	Mariagerfjord	806	1.140	71	-	42.604
849	Jammerbugt	671	1.032	65	150	38.927
851	Aalborg	3.107	5.220	60	1.665	197.426
860	Hjørring	1.033	1.836	56	-	66.803

1) Økonomisk støtte, der ligger udover den, kommunerne yder efter servicelovens § 18.

2) Befolkningstal 1. jan. 2010. Danmarks Statistik. Statistikbanken.

I tabellen angiver "-" uoplyste.

Note: Retningslinjerne for kontering af udgifterne til frivilligt socialt arbejde indebærer en vis frihed i kommunerne. Kommunerne kan således vælge at opføre udgifterne til for eksempel frivilligcentre under konto 5.99.003, hvilket vil sige frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 18 eller de kan vælge at placere udgifterne på andre konti, hvor det lokalt findes mere hensigtsmæssigt. Det betyder, at den direkte sammenligning af kommunernes støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18 må tages med denne form for forbehold. Mange kommuner har eksempelvis et eller flere frivilligcentre i kommunen, hvor konteringen således kan variere.

## BILAG 3 UDVIKLINGEN I § 18-STØTTE OG ANVENDTE TILSKUD

### UDVIKLINGEN I UDBETALT STØTTE OG ANVENDTE TILSKUD 2002 TIL 2010 I LØBENDE PRISER

I tabellen nedenfor vises i løbende priser det materiale, der ligger til grund for rapportens tabel 2.1 om udbetalt støtte og statstilskud i perioden 2002 til 2010. Tabel 2.1 er i faste priser PL2010, mens nedenstående er i løbende priser.

I 2010 udbetalte kommunerne 142,5 mio. kr. i støtte til det frivillige sociale arbejde efter servicelovens § 18, hvilket i løbende priser var et fald på 2,2 mio. kr. i forhold til 2009. Det er det næsthøjeste beløb, der er udbetalt i støtte til det frivillige sociale arbejde i perioden 2002-2010.

København og Frederiksberg kommuner udbetalte 21,9 mio. kr. i støtte, hvilket er en stigning i forhold til 2009 på 1,0 mio. kr. De øvrige kommuner anvendte 120,7 mio. kr., som svarer til et fald på 3,1 mio. kr. i forhold til 2009.

Kommunerne modtog i 2010 i alt 148,4 mio. kr. i bloktilskud fra staten til det frivillige arbejde. Kommunerne anvendte dermed 5,9 mio. kr. mindre end de modtog i statstilskud. Det svarer til, at kommunerne under et anvendte 96 procent af bloktilskuddet.

**TABEL 3.3**

Udviklingen i udbetalt støtte og modtaget statstilskud. Løbende priser. Mio.kr.

	2002	2003	2004	2005	2007	2008	2009	2010
<b>Alle kommuner (ekskl. København og Frederiksberg)</b>								
Udbetalt § 18- støtte	88,4	82,4	82,4	98,1	109,4	113,3	123,8	120,7
Modtaget i statstilskud	93,1	96	98,3	101,6	119,3	124	130,3	131,9
Merforbrug	-4,8	-13,6	-15,9	-3,5	-9,9	-10,7	-6,5	-11,2
<b>København og Frederiksberg kommune</b>								
Udbetalt § 18- støtte	13,7	13,4	14,5	18,3	17,9	20,6	20,9	21,9
Modtaget i statstilskud	13,7	14,1	14,5	14,9	13,5	13,7	13,6	16,5
Merforbrug	0	-0,7	0,1	3,4	4,4	6,9	7,3	5,4
<b>Alle amter</b>								
Udbetalt § 18- støtte	11,2	10,5	10,7	10,5	-	-	-	-
Modtaget i statstilskud	7,6	7,8	7,9	8,3	-	-	-	-
Merforbrug	3,6	2,8	2,8	2,2	-	-	-	-
<b>I alt</b>								
Udbetalt § 18- støtte	113,3	106,3	107,6	126,9	127,3	135,8	144,7	142,5
Modtaget i statstilskud	114,4	117,9	120,7	124,8	132,8	137,7	143,9	148,4
Merforbrug	-1,1	-11,6	-13,1	2,1	-5,5	-1,9	0,8	-5,9

## BILAG 4 SPØRGESKEMA OM FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE 2010

Kommune:

Kontaktperson:

Telefonnummer:

E-mail:

### SPØRGSMÅL OM STØTTEN

**1. OPLYS DET UDBETALTE STØTTEBELØB TIL FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE I KR.**

- jf. servicelovens § 18:

a. Regnskab 2010

**2. HAR KOMMUNEN OVERFØRT EVT. UUDNYTTEDE § 18-MIDLER FRA 2010 TIL 2011?**

Ja eller nej:                   

**2.A HVIS „JA“ I SPØRGSMÅL 2, HVILKET BELØB HAR KOMMUNEN OVERFØRT FRA 2010 TIL 2011?**

Beløbet i hele kr.

**2.B HVIS „JA“ I SPM. 2, HVAD ER ÅRSAGEN TIL AT KOMMUNEN HAR OVERFØRT UUDNYTTEDE § 18-MIDLER FRA 2010 TIL 2011?**

*Markér det eller de relevante felter*

a. Manglede ansøgninger, der opfyldte opstillede kriterier           

b. Kvaliteten i ansøgningerne var ikke tilfredsstillende           

c. Andet           

*Hvis markering i „c. Andet“, oplys hvad:*

**2.C HVAD ANVENDER KOMMUNEN DE UUDNYTTEDE § 18-MIDLER TIL?**

Hvis kommunen har overført uudnyttede § 18-midler fra 2010 til 2011 oplys kort hvad midlerne anvendes / påtænkes anvendt til:

**3. HAR KOMMUNEN I 2010 STØTTET INDSATSER ELLER PROJEKTER MED ØKONOMISKE TILSKUD, HVOR FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE INDGÅR SOM EN SOCIAL INDSATS OVER FOR UDSATTE BORGERE?**

*Der ønskes oplysninger om det samlede økonomiske tilskud udover den støtte, der er oplyst i spørgsmål 1 om støtte efter servicelovens § 18. Tilskuddet kan eksempelvis omfatte økonomisk støtte til korterevarende projekter, bevillinger der løber over flere år eller støtte, der ydes under kommunens enkelte forvaltningsområder / driftsområder, men også økonomisk støtte til eksempelvis frivilligcentre. Der ønskes alene oplysninger om indsatser, hvor frivilligt socialt arbejde er involveret som del af aktiviteten / indsatsen.*

Ja eller nej:                       

**3.A HVIS „JA“ I SPØRGSMÅL 3, ANGIV DEN SAMLEDE STØTTE FOR ÅRET 2010:**

*Hvis det præcise beløb ikke kendes, kan der anvendes et kvalificeret skøn*

Beløbet i hele kr.

**3.B BESKRIV KORT HVILKE STØTTEDE AKTIVITETER, DER ER TALE OM:**

Beskrivelse af støttede aktiviteter:

**4. HAR KOMMUNEN YDET ANDRE FORMER FOR STØTTE END KONTANT ØKONOMISK STØTTE I 2010 (F.EKS. STILLET LOKALER TIL RÅDIGHED)?**

*Markér det relevante felt*

Ja eller nej:                       

**4.A HVIS „JA“ TIL SPØRGSMÅL 4, OPLYS HVILKE ANDRE FORMER FOR STØTTE END KONTANT ØKONOMISK STØTTE, KOMMUNEN HAR YDET I 2010:**

*Markér det eller de relevante felter*

a. Lokaler                                   

b. Sekretærbistand                       

c. Støtte til annoncering               

d. Konsulentbistand                      

e. Andet                                      

Hvis markering i „e. Andet“, angiv hvilken:

## STØTTEN FORDELT PÅ FORENINGERNE

### 5. HVOR MANGE FRIVILLIGE SOCIALE FORENINGER MODTOG § 18-STØTTE I 2010?

Antal frivillige sociale foreninger

### 6. MÅLGRUPPERNE I DEN FRIVILLIGE INDSATS

*Oplys om det samlede antal foreninger inden for hver af de enkelte målgrupper og den udbetalte § 18-støtte*

Antal foreninger og samlet støttebeløb

a. Ældre

b. Børn, unge og familier

c. Kvinder eller mænd i krise

d. Handicappede

e. Misbrugere eller tidligere misbrugere

f. Hjemløse

g. Sindslidende

h. Sygdomsgrupper

i. Flygtninge/indvandrere

j. Ensomme

k. Ofre for vold eller seksuelle overgreb

l. Pårørende til ovennævnte grupper

m. Andre

Hvis oplysning i „m. Andre“, angiv hvem:

**7. I HVILKET OMFANG HAR AKTIVITETERNE TIDLIGERE FÅET STØTTE VIA § 18:**

*Kendes den præcise procentfordeling ikke, kan der anvendes et kvalificeret skøn*

Procent

a. Aktiviteter, der ikke tidligere har fået støtte

b. Aktiviteter, der tidligere har fået støtte

**I alt (a+b)=100 pct. 100**

**8. HVIS KOMMUNEN HAR UDPEGET EN SÆRLIG KONTAKTPERSON TIL DET FRIVILLIGE SOCIALE ARBEJDE, OPLYS NAVN OG E-MAIL PÅ KONTAKTPERSON:**

Kontaktperson:

E- mail:

**9. INDSAMLER KOMMUNEN SYSTEMATISK INFORMATION OM, HVILKE AKTIVITETER DER FAKTISK GENNEMFØRES FOR DE BEVILLIGEDE § 18-MIDLER?**

Markér det relevante felt

Ja eller nej:                   

**9.A INDSAMLER KOMMUNEN SYSTEMATISK DOKUMENTATION FOR BL.A. AT PÅSE, OM § 18-MIDLERNE ANVENDES I OVERENSSTEMMELSE MED DE ANSØGNINGER, HVOREFTER MIDLERNE ER BEVILLIGET?**

Ja eller nej:                                   

**EVENTUELLE BEMÆRKNINGER TIL BESVARELSEN AF SKEMAET KAN NOTERES HER:**

